

GAZETA LWOWSKA.

Z Dodatkiem tygodniowym i Dziennikiem urzędowym codziennym, tudzież Rozmaitościami eo Srody, kosztuje w prenumeracie: Bez pocztu: kwartalnie 3 złr. 45 kr., miesięcznie 1 złr. 20 kr. Z pocztą: kwartalnie 4 złr. 30 kr., miesięcznie 1 złr. 35 kr. — Insercya od wiersza w półkolumnie (drukem garmont) po raz pierwszy 4 kr., następnie po 2 kr. m. k.

Reklamacye są wolne od opłaty pocztowej.

PRZEGŁĄD.

Monarchya Austriacka. — Ameryka. — Anglia. — Francya. — Belgia. — Włochy. — Niemce. — Szwecya i Norwegia. — Rosya i Królestwo Polskie. — Księstwa Naddunajskie. — Turcya. — Azja. — Doniesienia z ostatniej pocztu. — Wiadomości handlowe. — Kronika.

Monarchya Austriacka.

Rzecz urzędowa.

Wiedeń, 28. października. Dnia 27. października 1857 wyszedł w c. k. nadwornej i rządowej drukarni w Wiedniu i został rozesłany XXXIX. zeszyt Dziennika ustaw państwa.

Zeszyt ten zawiera:

Nr. 200. Rozporządzenie ministerstw spraw wewnętrznych, sprawiedliwości, skarbu i handlu z d. 19. października 1857, prawomocne w królestwach Galicyi i Lodomeryi i w Wielkiem Księstwie Krakowskim, względem wykreślenia w księgach publicznych wpisów, ciążących na dawnych posiadłościach dominikalnych i innych za poddanych i inne strony, które przez zniesienie związku poddańczego i uwolnienie od ciężarów gruntowych niepotrzebnymi się stały.

Nr. 201. Dekret ministerstwa skarbu i handlu z d. 20. października 1857, prawomocny w krajach koronnych zostających w powszechnym związku celnym, względem zredukowania cła od ołowiu (oddział taryfy 39).

Nr. 202. Rozporządzenie ministerstwa spraw wewnętrznych i skarbu z d. 20. października 1857, którem się na mocy najwyższego dekretu z d. 13. października 1857 postanawia sposób spłacania obligacyi uwolnienia od ciężarów gruntowych w królestwach Galicyi i Lodomeryi i w Wielkiem Księstwie Krakowskim.

Nr. 203. Dekret ministerstwa skarbu z d. 22. października 1857, którym się ogłaszają przepisy względem postępowania, jakie mają zachowywać, zaczawszy od 1. listopada 1857 urzęda celne na granicy między Lombardią i Księstwem Parmy, pod względem wzajemnego asyguowania towarów przewozowych (trauzytowych).

Nr. 204. Dekret ministerstwa skarbu z d. 25. października 1857, prawomocny w Lombardo-Weneckiem królestwie, względem wolności od kontroli pospolitych włoskich win w beczkach i szawłokach w pogranicznym okręgu Lombardo-Weneckiego królestwa.

Sprawy krajowe.

(Ich Mość Cesarstwo spodziewani z powrotem. — Wiadomości bieżące. — Dar Jej Mości Cesarzowej Karoliny. — Spłata obligacyi indemnizacyjnych galicyjskich. — Cesarz Ferdynand z powrotem do Pragi.)

Wiedeń, 28. października. Ich Mość Cesarz i Cesarzowa spodziewani są tu 31. b. m. z powrotem z Iszlu.

— Jej Mość Cesarzowa Karolina Augusta raczyła ofiarować na urządzenie organów w katolickiej kaplicy gimnazyalnej w Czerniowcach 150 złr. m. kon.

— Dzisiaj otworzył król. belgijski poseł, hrabia O'Sullivan, swoje salony na zwykłe dyplomatyczne przyjęcia, które się będą odbywać każdej środy.

— Serbski minister Perichitisch przybył tu z Belgradu.

— *Gazeta wiedeńska* ogłasza następujące rozporządzenie c. k. ministerstw spraw wewnętrznych i finansów z d. 22. października 1857:

Na zasadzie najwyższego postanowienia z 13go października 1857, ustanawia się następujący sposób spłacania obligacyi indemnizacyjnych królestwa Galicyi i Lodomeryi i Wielkiego Księstwa Krakowskiego.

§. 1. W przeprowadzeniu rozporządzeń najwyższego patentu z 29. października 1853, (Nr. 236. Dz. U. P.) uchwalone zostały względem spłacania wydanych obligacyi indemnizacyjnych następujące postanowienia:

§. 2. Losowanie wydanych obligacyi indemnizacyjnych ma się rozpocząć w lwowskim okręgu administracyjnym 30. kwietnia 1858, a w krakowskim okręgu administracyjnym 31go października 1858, i przedsiębrane będzie nadal przez 40 lat co pół roku 31go paźdz. i 30go kwietnia. Zastrzega się jednak wyrażnie, że spłacenie może nastąpić także w krótszym, niż 40letnim przeciągu czasu.

§. 3. Spłacenie wylosowanych obligacyi indemnizacyjnych nastąpi w zupełnej wartości nominalnej.

§. 4. Bliższe postanowienia względem przeznaczonych na każde losowanie funduszów gotówki zawierać będzie plan losowania.

§. 5. W razie, gdyby podział obligacyi na serye i losowanie podług tych seryi okazały się stosownymi dla uproszczenia manipulacji, zastrzega sobie rząd, nakazać to osobnem ogłoszeniem.

§. 6. Liczba przypuszczonych do losowania obligacyi indemnizacyjnych oznaczono będzie w stosunku do kwoty wydanych obligacyi.

§. 7. Los oznaczy te obligacye indemnizacyjne, których spłacenie ma nastąpić z gotówki użytej podług planu amortyzacji.

§. 8. Spłacenie wylosowanych obligacyi nastąpi w sześć miesięcy po dokonaniem losowania.

Z oznaczonym terminem spłaty ustaje wszelkie dalsze uprocentowanie wylosowanych do spłacenia obligacyi.

Wylosowane obligacye, jako też dzień spłacenia kapitału razem z procentami ogłaszane będą w gazecie wiedeńskiej i w gazetach krajów koronnych.

§. 9. Przeznaczone do spłacenia obligacye mają strony w oznaczonym czasie z należącemi do nich kuponami i wolnym od stemplu kwitem na kapitał, a jeśli przy obligacyi niema żadnego kuponu, także z wolnym od stemplu kwitem na zapadłe aż do dnia spłacenia procenta wnieść do kasy funduszu indemnizacyjnego; — za brakujące kupony musi nastąpić wynagrodzenie w gotówce.

§. 10. Spłacone, wylosowane obligacye mają być w księgach kredytowych wymazane i przebite.

§. 11. Losowania odbywać się będą publicznie pod zarządem dyrekcyi funduszów indemnizacyjnych w sposób zwyczajny przy takich losowaniach.

Względem przeprowadzenia losowania otrzymają organana indemnizacyjne osobną instrukcję.

Baron Bach m. p.

Baron Bruck m. p.

Praga, 26. października. J. M. Cesarz Ferdynand przybędzie jutro bubenicką koleją żelazną z swej letniej rezydencji w Ploschkowitz i wysiedzi w burgu cesarskim na Hradszynie. Na cześć przybycia Jego cesarskiej Mości odegrają przed burgiem wszystkie znajdujące się w Pradze bandy wojskowe wielką pobudkę wieczorną z wachlami.

Hall, 21. października. Dziś przyjmowano w naszym mieście wśród należytych uroczystości J. M. najdostojniejszego Arcyksięcia Franciszka Karola.

Ameryka.

(Mianowania i wiadomości bieżące z Brazylii.)

Z Rio Janeiro donoszą z końcem września: Pan Ameriko de Kastro urzędnik w ministerjum spraw zewnętrznych, został mianowany członkiem poselstwa pierwszej klasy (Attache) przy cesarskim poselstwie w Berlinie. Pan de Silva Paranhos odjeżdża z Rio Janeiro do Asuncionu układać się na miejscu z rządem prezydenta Lopeza o rozwiązanie kwestyi względem żeglugi na rzece Paraguay. Niektórzy sądzą, że układy te niewypadną korzystnie, kiedy droga na San Paulo i Goyaz wysłano kilkuset ludzi rozmaitej broni jako też kompanię rzemieślników do pogranicznej prowincyi Mattogrosso. Tej właśnie prowincyi został gubernatorem szef dywizyi cesarskiej floty, pan Kameros, a wice-admirał Lisboa znajdujący się obecnie w Europie, otrzymał rozkaz zamówić w Anglii dwie parowe łodzie kanonierskie, zaś dwóch oficerów z korpusu inżynierów udało się, jak słychać, do Europy w zamiarze zakupu broni.

Anglia.

(Składki na fundusz indyjski. — Wiadomości bieżące. — Sprawa księstw naddunajskich. — Podróżni z Indyi. — Wznowienie handlu murzynami.)

Londyn, 25. października. Jak donosi dziennik *Morning Star*, postanowił rząd jednogłośnie odwołać lorda Canninga.

— Pełnomocnik angielski w Hamburgu oznajmił lordowi Clarendon, że składki mieszkańców Hamburga na fundusz indyjski wynoszą dotąd prawie 1.000 funt. szterl. Oprócz tego przestał senat hamburski lordowi majorowi Londynu od siebie 500 funt. sztr.

— Odpowiedź, jaką co do obecnego położenia księstw naddunajskich udzielił sir Henry Bulver rumuńskiej deputacyi z Jassy, wywołała w ministeryalnym dzienniku *Globe* nieco dłuższy artykuł

wstępny: „Nakazono nowy wybór“ — pisze dziennik ten pomiędzy innemi — „a przecież słyhać zarzuty co do ich legalności i ważności. Nie jesteśmy w stanie wydać w tym względzie sądu stanowczego, a być może, że to nawet niepodobna w tak trudnej kwestyi. Są bowiem mocarstwa, gdzie rzeczywiście niepodobna odgadnąć właściwego sposobu myślenia całej ludności, tem trudniej zaś przekonać się o nim w kraju, który mając jeden tylko bity gościniec, nasuwa jeszcze ku temu przeszkody materialne. Wstrzymujemy się zatem wyrazić nagane przeciw urzędnikom i zarządom wyborów tak z jednej, jako też i z drugiej strony. Uwalniając wszakże urzędników od wszelkiego zarzutu, musimy przyznać chcąc nie chcąc, że komisarze mają przed sobą nieco przetrudne zadanie. Należałoby bowiem ubolewać, gdyby nie udało się mocarstwom dowiedzieć się z wszelką prawdą i dokładnością, jakie są właściwe życzenia ludności w Multanach i Wołoszczyźnie. Choćby też nawet nie potrafili dociec wszystkiego, jakby należało, to będą mogli zawsze dość ważnych i ciekawych udzielić informacji mocarstwom, którym pozostawiono rozstrzygnąć stanowczo całą kwestję. Główna zasada, jaka powinna utrzymać się w radzie mocarstw europejskich, jest właśnie ta sama, którą wyraził niedawno sir Henry Bulver. Polega ona przedewszystkiem na tem, aby obronić i ustalić nietykalność otomańskiego państwa. Niepodobieństwo przypuszczać, żeby utworzenie nowego na polu niezawisłego państwa z dwóch dotychczasowych hrabstw tureckich o pokrewnej sobie ludności, posłużyło za najlepszy środek do ustalenia silnego pokoju u granic państwa otomańskiego; gdy jeszcze do tego obadwa pomienione hrabstwa są krainami pogranicznymi, zbliżonemi pokrewieństwem rasowem do ludów i krajów ościennych pod obcemi rządami. Prawda, że i za połączeniem obudwu księstw przemawiały silne i ważne powody, rozpoznawano i badano je też z wszelką sumiennością. A ztąd też zapewne urosło mniemanie, jakoby na korzyść tej zasady zapadły już pewne porozumienia. Nie potrzebujemy jednak zapewniać, jak płoche i dorywcze są podobne pogłoski. Zgubne następności unii tak jasno występują przed oczy, że Porta nigdy na nią nie udzieli przyzwolenia. Z rozchwianiem się zaś unii upada zarazem i inna rozszerzona i podnoszona w zagranicznych dziennikach pogłoska o wyniesieniu któregoś z obcych książąt na tron rumuński.“

— Na pokładzie paropływu „Ripon“ zawinęło do Southamptonu 140 podróżnych z dalekiego wschodu. Większa część z nich należała do pasażerów pierwszej klasy, i tylko kilkunastu potrzebowało wsparcia na razie. W Aden nie zastał paropływ „Bombay“ ani jednego żołnierza angielskiego, ale za to w Egipcie spotkali się podróżni z oddziałem angielskim. W Bombaju panował spokój niezakłócony. Nie wzbudzając powszechnej uwagi, zabezpieczył się lord Elphinstone na wszelki nieprzewidziany wypadek. Niedawno wzbraniało się 53 artylerzystów iść na powstańców. Lord Elphinstone kazał ich w cichości wsadzić na pokład paropływu pocztowego „Bombay“ i zawieźć do Aden. W drodze obawiano się, aby Hindowie nie rzucili się na załogę i podróżnych, ale zaskoczeni nagle chorobą morską, zachowali się jak najpotulniej w ciągu całej podróży.

— Wiele już rozprawiano o tem, czy przesiedlania afrykańskich murzynów do francuzkich posiadłości w Indyach zachodnich nie zagraża wznowieniem handlu niewolnikami u zachodnich wybrzeży Afryki. Temi dniami otrzymano w Manchester list prywatny angielskiego konszula w Layos, który potwierdza zupełnie obawę. Jak upewnia konszula, poszły już całe tłumy Hiszpanów, Portugalów i Amerykanów za przykładem francuzkim, i jeśli Francya nie zaniecha swego dotychczasowego postępowania, upadnie zupełnie uprawa bawełny w Whydah, co znaczne przyniosłoby straty dla Anglii. Teraz już zaczynają Aberkutanie polować na niewolników. Za ich przykładem zamyśla pójść niebawem i wojowniczy szczerp Ibaddarów, bo przysposabia się już do wyprawy na sąsiedni kraj Jagów, położony w pobliżu Lagos. Przewodźcom Abeskutanów nie powiodło się dotąd nakłonić swych poddanych do ulubionych wypraw dawniejszych. W ciągu ostatnich trzech lat przekonali się murzyni, że daleko wygodniej i korzystniej uprawiać w spokoju bawełnę, bo cały zysk przypada im samym, wszelka zaś zdobycz w wyprawie wojennej jest w rzeczywistości własnością naczelnika.

Francya.

(Marszałek Randon. — Okręt do San Domingo. — Kongres paryski. — Reformy w administracji projektowane. — Jezuici w Paryżu. — Wiadomości bieżące.)

Paryż, 25. października. Marszałek Randon był już w dworcu kolei, by odjechać do Marsylii, gdy nadeszła depesza z Compiègne z rozkazem Cesarza, ażeby dla naglących spraw zabawił jeszcze kilka dni w Paryżu. Dopiero 2. listopada odpłynie marszałek do Algierji.

Rząd wysłał francuzki okręt wojenny „Newton“ na wyspę San Domingo, by użyć pomocy europejskiej ludności w Hajti i San Domingo.

— Wspólnie z innymi mocarstwami przy paryskim traktacie pokoju zajmuje się obecnie dyplomacya francuzka oznaczyć czas otwarcia nowego zapowiadzanego kongresu. Jak wnoszą, nastąpi pierwsza sesja najdalej około 15. listopada.

— Pan de la Rochefoucauld, książę de Boudeville, pisał list do redakcyi dziennika *Patrie*, gdzie sili się dowieść, że lubo położenie Francyi zabezpieczone na zewnątrz, to w wewnętrznej administracyi wiele jeszcze pozostałoby uchylić i polepszyć, mianowicie

użala się książę, że liczne sprawy ważne zanadto długo zalegają po biurach urzędników. Aby podnieść moralność i religijność między ludem, i położyć tamę porywającemu szalowi spekulacyi, radzi pan de la Rochefoucauld pomnożyć jak najwięcej szkółki, powierzone opiece zakonów, niemniej też zwraca w ogóle staranniejszą uwagę na wybór urzędników wiejskich i nauczycieli elementarnych. Także przeciw rozkawałkowaniu gruntów wieśniaczych podnosi książę głos nagany, mieniać podobne postępowanie zagubą rolnictwa, powodem drożyzny i rewolucyi.

— Według dziennika *Revue de l'instruction publique* posiadają OO. Jezuici w Paryżu i okręgu cztery domy, mianowicie jeden przy ulicy de Sevres, drugi przy ulicy de Postes, gdzie sami mieszka, dalej kollegium w Vaugirard i rezydencję przy ulicy Lafayette, zwaną rezydencją niemiecką z kaplicą ś. Józefa. Dom przy ulicy de Sevres przeznaczony szczególnie na siedzibę czynnych księży, t. j. kaznodziei i spowiedników, gdzie zwyczajnie mieszka także prowincyał zakonu. Ogólny stan towarzystwa Jezusowego w Paryżu składa się z O. prowincyała, 59 księży, 33 kleryków i 27 uczniów.

— Wyższy lekarz wiedeńskich szpitali wojskowych Dr. Siegel przybył temi dniami do Paryża, pragnąc obeznać się dokładnie z urządzeniem i administracją francuzkich szpitali wojskowych.

Belgia.

(Wybory komunalne.)

Bruxela, 24. października. Powszechna uwaga zwrócona obecnie w Belgii na wybory komunalne, rozpisane na d. 27. b. m. Zajmują one obecnie daleko więcej niż kiedykolwiek. Szczególniej stronnictwo liberalne rozwija jak największą gorliwość, i organizując w każdej najmniejszej gminie osobne komitety wyborcze, nie omieszkuje zwoływać zwyczajne zgromadzenia przygotowawcze. W Bruxeli i Lüttich będzie zwycięstwo niezawodnie przy stronnictwie liberalnem, w Antwerpii przyjdzie do nieco trudniejszej walki z stronnictwem przeciwnem, a w Gandawie potrzeba będzie prawdopodobnie uleść zupełnie przeciwnościom.

Włochy.

(Wylewy.)

Z **Turyngu** donoszą pod d. 23go b. m. J. M. Król oglądał wczoraj w towarzystwie ministra-prezydenta hrabi Cavour spustoszenia, wyrządzone ostatnią powodzią przy moście Stura i przy gościńcu prowincjonalnym z Nowary. Dalsze doniesienia o świeżo poniesionych stratach od wylewu wód nadeszły z prowincyi Biella, Casale, Alba, Mondovi i Spezzia. Jednocześnie otrzymano także wiadomość o stopniowem upadaniu wezbranych rzek.

Niemce.

(Stan zdrowia Króla Pruskiego. — Sesja zgromadzenia związkowego. — Konferencya księgarskie.)

Berlin, 27. października. Dziennik *Zeit* ogłasza następujący buletyn: „Ponieważ w stanie zdrowia Jego Mości Króla zaszło stanowcze polepszenie, rokujące chociaż powolne lecz pewne wyzdrowienie, buletyny lekarskie nie będą już ogłaszane.

Sanssouci, 27. paźdz. 10. godz. zrana.

(Podpis.) Dr. Schönlein. Dr. Grimm. Dr. Weiss.“

Frankfurt, 24. października. Na dniu 22. b. m. odbyło się pierwsze posiedzenie zgromadzenia związkowego od czasu odroczenia.

Prezydent oświadczył zgromadzeniu, że według zapewnienia posła wolnych miast postanowił senat hamburski w wykonaniu uchwały związkowej z d. 23. lipca b. r. rozporządzić potrzebne kroki, aby obradująca na teraz w Norymbergu komisya handlowego prawa pomieścić w Hamburgu na czas konferencyi względem prawa morskiego. Zgromadzenie uchwaliło wyrazić za ten krok swe podziękowanie senatowi.

Lipsko, 22. października. Obrady konferencyi księgarskich względem ustawy powszechnego niemieckiego prawa przeciw drukowi i przedrukowi ukończyły się wczoraj po tygodniowem zajęciu. Na tej konferencyi zmieniono wielokrotnie plan tego prawa, który ma być przedłożony królewsko-saskiemu rządowi w zaufaniu, iż go raczy potwierdzić. Przy zakończeniu konferencyi dziękował przydujący Dr. Veit z Berlina w imieniu zgromadzenia królewskim komisarzom za czynny udział, który mieli w obradach i otrzymał od nich wzajemne podziękowanie za usilne wsparcie tej sprawy.

Szwecya i Norwegia.

(Wydział konstytucyjny o traktacie z państwami zachodniemi.)

Chrystiania, 15. października. Norweskimi wydział konstytucyjny wydał następujące zdanie o szwedzko-norweskim traktacie, zawartym na d. 21. listopada 1855 z państwami zachodniemi:

„Należąc do mocarstw niższego rzędu, powinny za prawdę obadwa połączone królestwa radować się z traktatu, który w obec przemożnego sąsiada gwarantuje nietykalność ich terytoryów, a na wszelki nieprzewidziany wypadek przyrzeka im sojusz z dwoma potężnemi mocarstwami, i zapewnia silną pomoc zbrojną. Osnowa traktatu nie wkłada na połączone królestwa żadnych stanowczych i realnych zobowiązań, wszakże zawiera w sobie wyraźnie, że mając kiedyś szukać z honorem pomocy u obcych, należy ją szukać także u siebie. W tym względzie zamyka w sobie zawarty traktat upo-

mnienie dla połączonych królestw, aby na swe siły obronne bezustannie zwracały uwagę."

Ogólne zaś zdanie swe zamyka komitet w następujący sposób.

"Rozważywszy wszystko to dokładnie, nie może komitet zaprzeczyć, że przedłożone Storthingowi ugody z obcemi państwami wypadają na korzyść politycznemu położeniu Norwegii, i rząd też ośmiela się wydział polecić Storthingowi z należytem uszanowaniem następującą uchwałę: Przyłączone do pisma ministerium spraw wewnętrznych z d. 9. marca b. r. ugody z obcemi mocarstwami odłożył Storthing ad acta."

Jak donoszono w swoim czasie, oświadczył się sejm szwedzki jeszcze przed kilką miesiącami z niemięszą pochwałą co do zawartego w listopadzie 1855 traktatu, i pominął nawet pewien błąd formalny, jakiego w obradach preliminarnych dopuściło się ministerium.

Rosya i Królestwo Polskie.

(Ich Mość Cesarstwo w powrocie z Kijowa. — Podwyższenie pensji urzędnikom. — Izraelici obchodzą urodziny Cesarza. — Mianowania w duchowieństwie. — Pobyt cudzoziemców w Sebastopolu. — Żegluga na czarnym morzu.)

Petersburg, 22. października. Dziennik *Journal de St. Peterb.* donosi, że Cesarz i Cesarzowa przybyli 15. października wieczorem do Kijowa a 19. wieczór znów odjechali.

— Dla nieustającej drożyzny w kraju otrzymują wszyscy niżsi urzędnicy gubernii wołyńskiej, kijowskiej, podolskiej, pułtawskiej i charkowskiej nadzwyczajne dodatki do pensji bez względu na wszelkie dawniejsze pożyczki, zaciągane w kasach rządowych. Nadzwyczajne te datki wynoszą będą najwięcej trzecią część pensji pobieranej. Wszyscy zaś niżsi urzędnicy, których pensja nie przewyższa 75 rubli, dostaną po 25 rubli naraz bez wszelkiego porachunku. Z południowej Rosyi, mianowicie z Chersonu i Elizabetgradu donoszą z wielu stron o solennych uroczystościach, z jakimi żydzi obchodzili dzień urodzin Cesarza. Uzyskane świeżo pozwolenie osiedlać się w osadach wojskowych jakoteż mnogie inne ulgi polityczne i socyalne natchnęły żydów szczerą wdzięcznością dla nowego monarchy. W uroczystościach samych brali udział generałowie, urzędnicy i członkowie wyższego społeczeństwa rosyjskiego.

— Z Warszawy donoszą pod dniem 23. października: J. M. Cesarz mianował prałata Welentego Baranowskiego sufraganiem diecezji lubelskiej, a kanonika Józefa Twarowskiego sufraganiem diecezji podlaskiej.

Odesa, 10. października. Na przedłożenie jenerałnego gubernatora Nowej Rosyi i Besarabii względem pobytu zagranicznych osób w Sebastopolu. Jego cesarska Mość raczył pozwolić wszystkim zagranicznym osobom w Sebastopolu przebywać, i wojennemu gubernatorowi Symferopola i cywilnemu gubernatorowi Tauryi wydać stosowne instrukcyi. — Z niedawno ogłoszonego planu towarzystwa parowej żeglugi, pod nazwą „Medzidie“, które założył wicekról Egiptu pod opieką Sułtana, pokazuje się, że to przedsiębiorstwo, rozpoczęte z kapitałem 80.000 funtów szterlingów, zamierza dokłaćne połączenie parowej żeglugi pomiędzy Suez a innemi portami czerwonego morza, jakoteż pomiędzy portami perskiej odnogi a oprócz tego z Alexandryą do rozmaitych tureckich portów śródziemnego morza, na którym znajdują się parostatki rosyjskiego towarzystwa parowej żeglugi. Plan był skuteczny. — Mówią o nowych kolejach żelaznych między Ruszczukiem a Warną, Kustendże a Czernawodą, Smyrną a Brusą, i pomiędzy Siwasem a Samsuem, które rząd zamierza zakładać.

Księstwa Naddunajskie.

(Sprawa unii Księstw.)

Nowa pruska gazeta zawiera następującą wiadomość: „Za pośrednictwem swego posła przy jednym z większych dworów niemieckich dowiedział się rząd francuski, że w sprawie zamierzonej unii Księstw Naddunajskich nie może liczyć więcej na wsparcie Rosyi. Paryski korespondent tegosamego dziennika upewnia jaknajdobitniej, że cały ruch unionistów w Księstwach Naddunajskich przybrał wyraźnie charakter rewolucyjny, odkał polityczna emigracya z r. 1848 stanęła otwarcie na jego czele. Można też snadno przewidzieć, że podobny skład rzeczy musi niepodobać się rządowi francuskiemu."

Jak donoszą wychodzącemu w Bruxeli dziennikowi *L'etoile de Danube* odśpiewano w Bukareszcie *Te Deum* i uderzono we wszystkie dzwony, jak tylko dywan *ad hoc* oświadczył się na dniu 21. b. m. za utworzeniem państwa rumuńskiego. Zdarza to się często, że właśnie w chwili poniesionej klęski, obchodzą tryumfy zwycięstwa. Sam nawet dziennik *Nord* przynosi unii niepomyślną nowinę: także i Sardynia miała w tej sprawie odstąpić swej dotychczasowej polityki. W ogóle zaś przyznaje *Nord*, że w ostatnich dniach zaszły pewne zmiany na niekorzyść połączenia Księstw Naddunajskich.

Turcya.

(Islam w obec chrześcijaństwa.)

Konstantynopol, 17. października. Gwałtowna reakcja islamizmu przeciw chrześcijaństwu i cywilizacyi, jaka świeżo srogim pożarem wybuchła w Indjach, nie znajduje zwolenników w państwie otomańskim. Tylko w niektórych bardzo odległych prowincjach przychodzi jeszcze czasami do dzikich wybuchów fanatyzmu. Tak n. p. donoszą listy prywatne z Musz z d. 25. września, że Kurdowie dopuścili się okropnych zbrodni po wsiach chrześcijańskich.

Opowiadają między innemi, że we wsi Godzak w okręgu Bułanek zamierzali Kurdowie wzniesć nowy meczet, a naczelnik rozkazał im zakopać pod podwaliny meczetu głowy dwóch kapłanów chrześcijańskich. Natychmiast też pognął tłum Kurdów wraz z samym naczelnikiem Mughan Kulik do przyległej wsi Gargoundze, i napadłszy miejscowego księdza chrześcijańskiego Kirkora czyli Grzegorza zamordował go wraz z wikarym w okropny sposób. Zdaje się też, że Omer Basza mianowany jak wiadomo gubernatorem Bagdadu będzie musiał z dzikimi temi hordami srogie przebywać przeprawy.

Azya.

(Korespondencya z Allahabadu. — Wiadomości pomyślniejsze. — Stan rzeczy w stosunkach z Chinami.)

List z Allahabadu z 6. września w dzienniku *Times* zawiera następujące wiadomości:

„Wojska jenerała Outram postępują w dwóch kolumnach; pierwsza w sile 683 ludzi wyruszyła wczoraj o godzinie 1. po południu, druga równie liczna z jeneralem na czele wczoraj wieczór o godzinie 10. Spodziewają się, że pierwsza kolumna stanie w Cawn-pore 10. września, a druga o dzień później, i jeśli jenerałowi Havelock uda się w tym czasie przejście za rzekę, wyruszy niezwłocznie cała siła zbrojna na Luknow, i odsiecz tej twierdzy może nastąpić 15. lub 16., a jeśliby przekroczenie rzeki sprawiło jaką zwłokę, tedy najdalej 20. września. Wszystkie rzeki pospadały znacznie w ostatnich dniach, tak n. p. Dzuma na 30 stóp. Ułatwi to wielce przejście jenerała Havelocka, a nam-dozwoli w pochodzie na Luknow atakować z boku nieprzyjaciela, czego niemogliśmy robić dawniej. gdyż cały kraj stał pod wodą. Jak słychać, jest załoga Luknowa do 10. września zaopatrzona w żywność. Jenerał Outram zebrał z sobą kilka ciężkich dział, ciągniętych słoniami. Przed wspomnionemi kolumnami wyruszył na Luknow oddział liczący 400 ludzi, zaczętem wynosić cały korpus posiłkowy, który jenerał Outram wiezie na odsiecz, 1763 ludzi."

— Dziennik *Constitutionnel* donosi z Chin, że Anglicy, po odjeździe lorda Elgina do Indyi, rzekli się tymczasowo wszelkich działań. Skutki blokady portu w Kantonie i Sukiangu nie dadzą się jeszcze ocenić, gdyż brakuje wszelkich wiadomości. Zdaje się, że władze Kantonu nie troszczą się o to. Szkody jakie rząd wynikają dla handlu nieobchodzą ich wcale, i owszem korzystają z tego, by ludność jeszcze bardziej przeciw Anglikom podburzyć. Chińczycy wtedy dopiero ustąpią, gdy Kanton i ujście Sukiangu obsadzą Anglicy; jednak obsadzenie, gdyby nawet tylko chwilowe, znacznych wymaga sił, a Hongkong uciurpi mało, z powodu blokady Kantonu. Kilkomiesięczne przerwanie stosunków z tem miastem nie wywarło niekorzystnego wpływu na handel w tem mieście, gdy spieszenie umieli połączyć się z innemi kupieckimi domami wybrzeża, lecz z Makao ma się zupełnie inaczej. Portugalska kolonia, korzystając z neutralności weszła w ścisłe stosunki z Kantonem, nawet mówią, że Chińczykom dostarczała broni. Mandaryni i kupcy z Shanghai, Ningpo, Amoy i Futszufu, podczas bombardowania miasta Kantonu nieprzyrywali wcale kupieckich swoich czynności z Europejczykami. Celny poborca w Shanghai podwyższył cło od wywozu jedwabiu i herbaty, a europejscy konsulowie i rezydenci występowali przeciw temu, ale na próżno. Rząd chiński znajduje się skutkiem rewolucyi w ambarasie pieniężnym. Dzienniki shanghaijskie donoszą, że wojska cesarskie odniosły znowu zwycięstwo nad powstańcami, którzy musieli się cofnąć do Nankingu. Okolice Futszeufu mają być także wolne od bandy powstańczej, jednak wiemy od dawna, że niewiele można liczyć na dokładność podań chińskich dzienników.

Doniesienia z ostatniej poczty.

Werona, 27. października. Jej cesarzew. Mość najdostojniejsza Arcykسیężna Czarlotte przybyła w towarzystwie swego brata hrabiego Flandryi.

Modena, 26. października. Aż do zawarcia nowego traktatu celnego z Austryą, wejdzie jak słychać z dniem 1. listopada r. b. tymczasowo nowy regulamin celny w moc obowiązującą.

Kopenhaga, 27go października. Interpelacya pana Ploug wypadła pomyślnie dla rządu. Interpelacya ta była następująca: Czy rząd i Izba ludu uznają wspólnie, że konstytucya istnieje w uznanej prawomocności. Dyskusya trwała dość długo, ale nie nastęcezała nie ciekawego.

Wiadomości handlowe.

Tarnopol, 22. października. Według doniesień handlowych podajemy ceny przeciętne cerealiów i innych artykułów, jakie były w pierwszej połowie października na targach w *Tarnopolu i Trembowli*: męc pszenicy 2r.24kr.—2r.25kr.; żyta 1r.30kr.—1r.36kr.; jęczmienia 1r.12kr.—1r.; owsa 44kr.—44kr.; hreczki 1r.12kr.—1r. 16kr.; kukurudzy 2r.30kr.—0; ziemniaków 24kr.—22kr. Cetnar siana 1r.8kr.—54kr. Funt mięsa wołowego 5 1/5 k.—6kr. Mas okowity 35kr.—36kr. Sąg drzewa twardego w Tarnopolu 10r., miękiego 8r. mon. konw.

Przyjechali do Lwowa.

Dnia 30. października.

PP. Biliński Dominik, z Czyżykowa. — Baroni Jan, z Słowity. — Drost Karol, c. k. poruczn., z Brzeżan. — Tiedler Józef, c. k. urzędnik, z Żółkwi. —

Jasiński Kalixt, z Rosji. — Kalergi Alexander, z Paryża. — Kłodziński Adam, z Parchacza. — Kafka Jan, c. k. kom. obw., z Wiednia. — Płotnicki Ludwik, adw. kraj., z Złoczowa. — Ks. Stirbey Artur, z Paryża.

Wyjechali ze Lwowa.

Dnia 30. października.

PP. Bogdanowicz Michał, do Stanisławowa. — Czajkowski Adolf, do Bóbrki. — Ks. Ghyka Teodor, do Moldawii. — Lettner Gust., c. k. kapit., do Zarzecza. — Nemethy Cezar, do Fitkowa. — Puchalski Edm., do Tarnopola. — Ks. Stirbey Artur, do Moldawii. — Ubysz Felix, do Ostobuża. — Obl. c. k. rotm., do Tarnopola. — Walewski Alex., do Kłodna. — Zaremba Bolesław, do Oskreszyniec.

Kurs lwowski.

Dnia 30. października.

	gotówka		towarem	
	złr.	kr.	złr.	kr.
Dukat holenderski	4	45	4	48
Dukat cesarski	4	48	4	51
Półimperyal zł. rosyjski	8	19	8	24
Rubel srebrny rosyjski	1	36	1	37
Talar pruski	1	32	1	33 1/2
Polski kurant i pięciozłotówka	1	11	1	12
Galicyj. listy zastawne za 100 złr.)	79	30	80	—
Galicyjskie obligacje indemnizacyjne) bez	77	40	78	15
5% Pożyczki narodowa) kuponów	81	15	81	53

Kurs giełdy wiedeńskiej.

Dnia 28. października o pierwszej godzinie po południu.

Pożyczka narodowa 5% 81 3/4 — 81 7/8. Pożyczka z r. 1851 S. B. 5% 93 — 93 1/2. Lomb. wen. pożyczki z 5% 94 1/2 — 95. Obligacje długu państwa 5% 80 3/4 — 80 1/2, det. 4 1/2% 70 — 70 1/8, det. 4% 63 1/4 — 63 1/2, detto 3% 50 — 50 1/4, detto 2 1/2% 40 1/4 — 40 1/2, detto 1% 16 — 16 1/4. Oblig. Glogn. z wypłata 5% 96. — Detto Oedenburgs. z wypłata 5% 95 — —. Detto Peszt. 4% 95 — —. Detto Medyol. 4% 94 — 94 1/2. Obligacje indemn. niższ. austr. 5% 88 1/2 — 88 3/4, detto węgier. 78 3/4 — 79, detto galic. i siedmiogr. 78 1/2 — 78 5/8, detto innych krajów koron. 84 — 86. Oblig. bank. 2 1/2% 61 — 62. Pożyczka loter. z r. 1834 319 — 320. Detto z roku 1839 137 3/4 — 138. Detto z r. 1854 106 — 106 3/4. Renty Como 16 3/4 — 17 7/8.

Galic. list. zastawne 4% 81 — 82. Półn. Oblig. Prior. 5% 84 1/2 — 85. — Glognickie 5% 80 — 81. Obligacje Dun. żegluga par. 5% 86 — 86 1/2. Oblig. Lloyd (w srebrze) 5% 89 — 90. 3% Prior. obl. tow. rząd. kolei żelazn. po 500 frank. za szt. 108 — 109. Akcyi bank. narodowego 963 — 964. Akceje c. k. uprzyw. towarzystwa kred. 200 3/4 — 201. Akceje niż. austr. tow. eskomp. 113 — 113 1/2. Detto Rudzisko-Lincko-Gmundzkiej kol. 230 1/2 — 231. Detto półn. kolei 170 3/4 — 170 1/2. Detto tow. kol. żel. za 500 frank. 276 3/4 — 277. Detto kolei ces. Eliz. po 200 złr. z wypłata 30% 100 1/16 — 100 1/8. Detto Polud.-północn. niem. komunikacyjnej kol. żel. 100 1/16 — 100 1/8. Detto cisiańskiej kolei żel. 100 1/16 — 100 1/8. Detto Lomb.-wen. kol. żel. 231 — 231 1/2. Detto Cesarza Franc. Józ. wschod. kol. żel. 184 1/4 — 184 1/2. Detto losy tryest. 104 — 104 1/2. Detto tow. żegl. parowej 520 — 521. Detto 13. wydania 99 — 99 1/4. Detto Lloyd 350 — 352. Peszt. mostu łańcuch. 58 — 59. Akceje młyna parowego wiedeń. 70 — 71. Detto Pressb.-Tyrnawskiej 1. wydania 19 — 20. Detto 2. wydania 29 — 30. Esterhazego losy 40 złr. 81 1/4 — 81 3/4. Windischgratza losy 28 — 28 1/4. Waldsteina losy 28 — 28 1/4. Keglevicha losy 14 1/4 — 14 1/2. Ks. Salma losy 41 3/4 — 42. St. Genois 38 1/2 — 38 3/4. Palffego losy 38 1/2 — 38 3/4. Clarego 40 3/4 — 41.

Amsterdam 2 m. 88. Augsburg Uso 106 1/2. — Bukareszt 31 T. — —. Konstantynopol 31 T. 473. — Frankfurt 3 m. 104 3/4 t. — Hamburg 2 m. 77 1/2. — Liwurna 2 m. 104. — Londyn 3 m. 10 — 14 1/2. — Medyolan 2 m. 103 1/2. — Paryż 2 m. 123 1/2. — Cesarskich ważnych dukatów agio 8 3/4 — —.

KRONIKA.

(Nadesłane.)

Pan Alexander Reichardt, śpiewak c. k. opery nadwornej, wyprawił 29. b. m., przy pomocy znakomitych miłośników muzyki, w tutejszej sali reductowej koncert na rzecz chrześcijańskich i izraelskich zakładów dobroczynności we Lwowie. Z koncertu tego wpłynęło w ogóle 415 złr. 20 kr. m. k.; kosztą wynosiły 69 złr. 30 kr., a z pozostałego czystego dochodu w kwocie 345 złr. 50 kr. udzielono 115 złr. 16 2/3 kr. chrześcijańskiemu zakładowi ochrony małych dzieci i niemowląt, 115 złr. 16 2/3 kr. towarzystwu Dam dobroczynności na wsparcie osieroconych dziewcząt chrześcijańskich, i taką samą kwotę izraelskiemu zakładowi sierót.

Imieniem obdarzonych zakładów składa się niniejszem najszczerze podziękowanie tak samemu koncercieście, jako też wszystkim Panom i Damom, którzy współdziałaniem swoim raczyli się przyczynić do tak szlachetnego dzieła. Na wdzięczne wspomnienie zasługują także pan Dr. Turteltaub, który ułożył umyślnie na ten koncert humorystyczny poemat, i artystka dramatyczna, pani Kurz, która ze znanym talentem wygłosiła ten poemat.

— Do tegorocznych dziwów natury u nas możemy policzyć to jeszcze, że w ogrodzie przy jednym z hotelów tutejszych zakwitła temi dniami grusza po raz drugi.

— Dnia 19. b. m. zapalił się w Jezierny, obwodzie złoczowskim, w samo południe właśnie podczas targu tygodniowego stojący pustką dom pewnego izraelity, i w ciągu popołudnia pochłonął ogień 32 domów mieszkalnych i bożnicę żydowską.

— Pogrzeb Jego Excelencyi fml. księcia Jabłonowskiego odbył się w Wiedniu 27. b. m. po południu. Na czele wojsk występował Jego Cesarzew. Mość fml. Arcyksiążę Karol Ferdynand. Zwłoki poświecone zostały uroczystości o 2. godzinie po południu w c. k. kościele parafialnym u Sgo Michała, a potem przy zwykłych salwach dział i ręcznej broni pogrzebano je z paradą wojskową na ementarzu Währinger. W kościele znajdowali się Jego Cesarzew. Mość Arcyksiążę Wilhelm, jenerałowie i wielu oficerów sztabowych i wyższych. Zmarły książę był c. k. rzeczywistym szambelanem i tajnym radcą, fml. i właścicielem

Napoleons'dor 8 14 — 8 15. Angielskie Sover. 10 21 — — — Imperyal Ros. 8 29 — 8 30.

Telegrafowany wiedeński kurs papierów i weksli.

Dnia 30. października.

Oblig. długu państwa 5% 80 1/2; 4 1/2% —; 4% 63 3/4; z r. 1850 —. 3% —; 2 1/2% —. Losowane obligacje 5% —. Losy z r. 1834 za 1000 złr. —; z r. 1839 137 3/4. Wied. miejsko bank. —. Węgiers. obl. kamery nadw. —. Akceje bank. 963. Akceje kolei półn. 1727 3/4. Glognickiej kolei żelaznej —. Oedenburgskie —. Budwajskie —. Dunajskiej żegluga parow. 526. Lloyd —. Galic. listy zast. w Wiedniu —. Akceje niższ. austr. Towarzystwa eskomp. 200 — 500 złr. — złr.

Amsterdam l. 2 m. —. Augsburg 106 1/4 3 m. Genua — l. 2 m. Frankfurt 105 2 m. Hamburg 77 1/4 2 m. Liwurna 104 2 m. — Londyn 10 — 15. 2 m. Medyolan —. Marsylia —. Paryż 123 1/4. Bukareszt 266. Konstantynopol 473. Smyrna —. Agio duk. ces. 9 1/4. Pożyczka z r. 1851 5% lit. A. —; lit. B. — Lomb. —. 5% niż. austr. obl. indemniz. —; detto galicyjskie —. Renty Como —. Pożyczka z r. 1854 —. Pożyczka narodowa 82. C. k. anstr. akceje skarb. kolei żelaz. po 500 fr. 277 3/4 fr. Akceje c. k. uprzyw. zakładu kredyt. 202. Hypotekar. listy zastawne 89 7/8. Akceje zachodniej kolei żelaznej 200.

Spostrzeżenia meteorologiczne we Lwowie.

Dnia 29. października.

Pora	Barometr w mierze parys. sprowadzony do 0° Reaum.	Stopień ciepła według Reaum.	Stan powietrza wilgotnego	Kierunek i siła wiatru	Stan atmosfery
7. god. zrana	328.79	+ 6.9°	91.6	południowy sł.	pochmurno
2. god. popoł.	328.48	+ 7.1°	88.5	"	dészcz
10. god. wiecz.	328.15	+ 5.4°	92.6	połud.-zach. mier.	"

Wysokość deszczu 2...20.

T E A T R.

Dziś: Opera niem.: „Der Troubadour.”

T e r m i n a

sprzedaży, kupna, dzierżawy, licytacji i t. d.

Dnia 1. listopada. Licytacja na dostarczenie drutu telegraficznego za pomocą ofert w Wiedniu.

Dnia 5. listopada. Licytacja na wybudowanie kościoła w Doroszwowie wielkim w Żółkwi.

Dnia 9. listopada. Sprzedaż realności pod nr. 683 i 346 w Czerniowcach.

Dnia 15. listopada. Licytacja na dostarczenie sukna na wyłogi dla wojska za pomocą ofert we Lwowie. — Licytacja na dostarczenie łóżek żelaznych dla wojska za pomocą ofert we Lwowie.

Dnia 16. listopada. Wyzdierżawienie wsi Hubice, we Lwowie. — Obsadzenie trafiki tytoniowej w Czerniowcach za pomocą ofert. — Obsadzenie składu tytoniowego w Mościskach.

Dnia 20. listopada. Licytacja na dostarczenie papieru za pomocą ofert we Lwowie.

57. liniowego pułku piechoty i ochmistrem Jego Cesarzew. Mości Arcykierca Ludwika Wiktora, a z orderów posiadał: krzyż komandorski orderu Leopolda; krzyż kawalerski orderu żelaznej korony, nadto wojskowy krzyż zasługi; krzyż kawalerski rosyjskiego orderu orla białego, order rosyjski Śtej Anny pierwszej klasy; krzyż pruskiego orderu orla czerwonego i wielki krzyż senatorski pruskiego orderu Sgo Jerzego.

Przewodnik lwowski.

— Słownika Lindego wydawanego nakładem zakładu Ossolińskich tom trzeci opuścił już od kilku tygodni prasę. Obejmuje on 80 arkuszy druku i litery od M. do O. — Cena trzeciego tomu wynosi 3 złr. 20 kr. Do nabycia jest w kancelarii zakładu Ossolińskich i u osób do sprzedaży upoważnionych. Czwartego tomu słownika drukuje się 24 arkusz. — W drukarni tegoż zakładu opuściło prasę: Sprawozdanie z czynności zakładu narodowego imienia Ossolińskich za rok 1857 przez Maurycego hr. Dzieduszyckiego.

Dodatek tygodniowy Nr. 44.

przy dzisiejszej Gazecie zawiera:

1. Galicya, jej ziemia, płody i ludy, przez X. Siarczyńskiego. XV. Ormianie. (dalszy ciąg). Króla Stefana wyrok za Ormianami. Późniejsze niesnaski i umowy przygodne. Przeciwnicy i stronnicy Ormian dawniejsi i teraźniejsi. Plemienne cechy Ormian. Wyznanie religijne. Kościoły Ormian w Galicyi. Zakony męskie i niewieście.
2. Obrót handlu krajowego w kwietniu 1857. (dokończenie). Przywóz do kraju i wywóz za granicę.
3. Ochronki małych dzieci i niemowląt we Lwowie. Wybór dyrektora i stan obecny zakładów.
4. Lwów. Dokument z roku 1569—1574. Król Henryk potwierdza przywilej Zygmunta Augusta wydany biskupowi ormiańskiemu lwowskiemu w sporze z starszyzną Ormian.